

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošljana:

vse leto . . . 15 K
10

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v I. nadstr. na desno.
Upraviništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov (odklanjam) vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Za volilno pravico žensk.

Poslanska zbornica je sprejela predlog za spremembo dosedanjega društvenega zakona.

§ 30. društvenega zakona je določal, da inozemci, ženske osebe in mladoletni ne smejo biti sprejeti za člane političnih društev. Sprememba pa je odpravila določbo glede žensk in mladoletnih, tako da po novem društvenem zakonu smejo biti ženske članice političnih društev in mladoletni od 21. leta dalje.

V ženskem svetu je vzbudila ta sprememba zadovoljnost, kajti to je korak naprej v borbi za politične pravice za ženske.

Ženska mora molčati v cerkvi, molčala pa je tudi v političnih rečeh. Nov društveni zakon jej odpira pot v politična društva, na politično polje, da more tam delovati ter se boriti za svoje politične interese.

Kakorhitro pa jej je odprta pot na politično polje, mora biti, ko prestopi to pot, nje prvi vsklik: **Volilna pravica!** — In tak vsklik iz tisočerihi ženskih ust smo čuli v nedeljo.

Po mnogih mestih so se vršili 19. t. m. shodi za volilno pravico žensk. Posebno velik je bil ta shod na Dunaju, katerega je priredila socialistična stranka.

Sufražetke so nosile rdeče nageljčke, razdeljene po okrajih so korakale za rdečimi zastavami ter z napisi, ki so naznajali zahteve žensk po volilni pravici.

Vršil se je velik shod pod milim nebom. Najprvo so peli pesem sufražetk, nato je govoril dr. Adler, gospa Adela Popp, potem še neka druga gospa po nemško, jedna po poljsko. V govorih se je povdarjala emancipacija žensk in njihove pravice do političnega delovanja. Donelo je s shoda burno zahtevanje volilne pravice.

Po shodu so stopile v vrste ter korakale po Ringu pred magistratno palačo, kjer so zopet pele svojo pesem ter kli-

cale: Živela volilna pravica za ženske! Nosile so s seboj razne napise, vse volilno pravico zahtevajoče.

Pri demonstraciji je bilo okoli 10.000 žensk.

Poleg raznih drugih mest je bil shod za žensko volilno pravico tudi v Trstu.

Shod se je vršil na trgu Donadoni. Udeležilo se ga je okoli 2000 oseb, med temi kakih 800 žensk. Govorili so: gospa Rottova z Dunaja, gospa Goja iz Mantove, g. Regent (slovenski) ter poslanec dr. Renner z Dunaja.

Po končanem shodu je šel sprevod po ulici Barriera in po Corsu, po ulici Nuova pred Delavski Dom v ulici Boschetto; na to so se razšli.

Prišel je torej boj za volilno pravico žensk in konča tako, da dobijo tako pravico. To je naravno po koraku v politična društva.

Omenjamo, da smo začetkom tega meseca povedali, da sta poslanka Al. Strekelj in dr. Rybář vložila v poslanski zbornici peticijo za volilno pravico žensk in pravico do udeleževanja v političnih društvih, prvi v imenu goriških, drugi v imenu tržaških Slovencek.

Deželna uprava v Istri.

(Konec.)

Ali še nekaj. V Istri je sedem okrajnih šolskih svetov, v katere imenuje deželni odbor po tri člene. Stoji pa dejstvo, da je deželni odbor vseh 21 členov imenoval iz italijanske stranke, kar se gotovo ne kaže kakor znak pravičnosti, posebno ne v krajih, po večini slovanskih (kakor n. pr. v Krku, Voloskem in Pazinu).

Kar se pa tiče nerešenih prošelj za ustanovljenje šol, bi najini kolegi hoteli stvar opravičiti s tem, da z ene strani navajajo strašilo takozvanih »šol manjšin«, a z druge se sklicujejo na pretvezno težko finančno stanje dežele.

Šole manjšine? To je pojmi, ki ga naši zakoni ne poznajo; ti določujejo nedvo-

luno: kdaj, kako in kje je ustanoviti kako šolo, ter ne delajo razlike med večino in manjšino.

Ali pogledimo, za katere kraje gre tu. Tu so v prvi vrsti mesta, Pula, Mali Lošinj, Veliki Lošinj in Cres. V zadnjih dveh je prebivalstvo po ljudskem štetju od 1. 1900 po večini slovansko, a v prvih dveh, posebno v Puli, štejejo Slovani na tisoče in imajo sedaj privatne šole v svojem jeziku, ki jih obiskuje na stotine šolskih otrok. Vse druge prošnje za ustanovljenje šol se nanašajo na kraje, ki so čisto ali skoro čisto slovanski.

Niti finančno stanje dežele ni tako slabo, da bi se morale radi tega odreči šole. V tem pogledu bodi omenjeno najprej, da se z ustanovitvijo slovanskih šol v mnogih krajih zniža trošek za italijanske šole. Pak povdarjamo, da so vendar bila sredstva, ko so sklenili podporo razstavi v Kopru, ali deželnim uradnikom radi draginje, ali, ko se jim je zdelo, da treba nakupiti nova zemljišča — za deželni poljedelski zavod.

Celo šolske takse so bile uvedene, da se — to je bilo tedaj izrecno naglašeno — dobijo sredstva za ustanovljanje novih šol.

Daleč od naju je misel, da bi branila vlada, ki daja v šolske namene v Istri borj prispevek K 47.412 —, ali ta okolnost ne more nikakor opravičiti postopanja glede nerešenih prošelj za ustanovljanje šol.

Morava še pridodati, da ne bi vse šole, ki se imajo ustanoviti, hkratu stopile v življenje, ker še vedno obstoji v Istri pomanjkanje šolskih poslopij in učiteljskih moči.

Italijanska večina deželne uprave zlorablja svojo moč tudi na gospodarskem polju — je menil delegat dr. pl. Grabmayr. Naši kolegi v deželnem odboru odbijajo to trditev s tem, da navajajo, kako so vsi sklepi današnjega deželnega odbora v tem pogledu storjeni enoglasno, torej s privoljenjem slovanskih prisednikov.

Ne verujeva, da je hotel dr. pl. Grabmayr omejiti svojo sodbo na delavnost sedanjega odbora, niti ne morejo najini kolege govoriti o enoglasnosti sklepov za dobo izza oktobra 1910. Ali, kar se tiče časa od avgusta 1909 pa do oktobra 1910 — sedanji deželni odbor je bil izvoljen v deželnozborski seji 31. julija 1909 — se enoglasnost sklepov daje razlagati s tem, da sva imela midva trdno prepričanje, da novi deželni red stopi v popolno krepst tudi v pogledu uporabe deželnih sredstev (§ 25).

Deželnozborsko zasedanje, sklicano v oktobru 1910, je razbistrilo položaj: italijanska deželnozborska večina ni hotela rednega deželnega proračuna, ni hotela spoštovati zakonov glede rabe jezika in tako je nehala idila enoglasnosti sklepov.

Prej omenjeni zaključni račun za leto 1908 razjasnjuje v ostalem razmerje, v katerem sta obe deželni narodnosti deželni deželnih sredstev in morajo tudi spoštovana gospoda kolege priznati, da večina rubrik v njem se še vedno skoro niti ne dotika Slovanov.

5) Kako si naši kolegi v deželnem odboru in njihovi somišljeniki predstavljajo skupno življenje in delovanje v Istri, izhaja iz brošure »Mir ali vojna«, ki so jo izdali slovanski poslanci v istrskem deželnem zboru. Iz te brošure more vsak nepristranski človek črpati pouk, da novi časi in novi zakoni bi morali — po umevanju vladajoče italijanske stranke — pomenjati za Slované povratek v srednjeveške čase. Ali tudi Slovanom ni smeti šteti v zlo, ako tudi oni hočejo naprej in ne nazaj!

Clara pacta, boni amici!

POREČ, dne 12. marca 1911.

Ante Andrijič, dr. Ivan Zuccon
deželna odbornika.

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Montell.

Poslovenil: F. K.

(Dalje.)

»Lepa svečanost«, je rekel gospod Monestrel, kateri kakor je vedno, kadar ga ni nič stalo, snedel neznansko veliko in vsak hip pokušal vino, ki mu je jako ugajalo. Zibal se je pri hoji, obešal se je na vsakega, ki mu je prišel preblizu, da ni padel.

»Res, lepa svečanost, gospod Chanat,« so trdili vsi, potem pa so šli na pot proti domu.

Za novoporočenca je bil voz pripravljen, drugi pa so morali iti peš.

Gospa Monestrel je držala svojo hčer za roko, kakor bi se bala, da se ji izgubi, kaplan pa je imel neprestan boj s svojo sutano, ki se mu je vedno zapletala med noge, da se je spodtikal.

Ko sta bila gospod in gospa zopet v svoji spalnici, reče Ema svojemu soprogu med tem, ko se je razpravljala: »Upam, da me tudi danes pustite pri miru.«

»Ali misli, da jo hočem tepsti?« si misli Felibien in pogleda začuden svojo ženo.

Tu pa je zapazil, kako je odložila debelo kito, katero je obdržala prvi večer na glavi, in ji sedaj ni ostalo drugega na glavi kakor kornaj za mišji repek debel čop lastnih las, katerega je skrila v nočno avbo.

Felibien je takoj zaspal, med tem ko je ona dolgo čula in zmerjala svojega moža bečica.

Zgodaj zjutraj se je zbudil Felibien in vprašal Emo: »Ali spi tvoj oče v sobi tu zraven?«

»Ne, kaj pa hočeš s tem vprašanjem?«

»Slišal sem glasove.«

»Je gotovo kaj naročal dekli, tu zraven spi Ivana.«

»Glej, glej ga tasta ...!« si je mislil Felibien. Ivana je čedno dekle, rad bi, moja žena naj bi ji bila nekoliko podobna ...!

Ne, kako grdo je ta človek zraščan, si je mislila v istem trenutku Ema, ki ga je, ne da bi Felibien opazil, ogledovala.

Po kosilu so se poslovili sorodniki Felibiena in zapustili Roybono, novoporočenca pa sta ostala pri papu Chanatu.

Slavnost je bila končana, pričelo se je vsakdanje življenje.

»Rada bi šla v Valvaro«, pravi Ema, »da spravim zopet vse v red.«

»Le pojdi, otrok«, reče Chanat, »med tem pa bova delala midva s tvojim možem, imam mu povedati važne stvari.«

Ema je hitela, kolikor je mogla. Vrtnar Alfonzo, ki jo je zapazil že od daleč, ji je odprl vrata.

»Prišla sem, da nekoliko pospravim, kajti včeraj smo vse grozno razvlekli«, pravi ona, »pri tem mi morate pomagati, Alfonzo.«

»Gotovo, milostljiva gospodična.«

»Gospa mi morate sedaj reči, saj sem vendar omožena.«

»Oprostite«, odvrne vrtnar, »nisem še navajen.«

»Sicer pa mi lahko še vedno rečete gospodična, saj ni vzroka, da bi mi rekli drugače ...«

Alfonzo jo pogleda in se smeje.

Bil je čeden, močan dečko.

»Toda zaprite vendar vrata, saj je mraz«, pravi Ema, vrtnar pa sluša ...

»Ha ha,« in Ema se je pričela smejati, kakor je ni slišal še nihče njenih sorodnikov in znancev, »moj mož ... ha ha!«

In pričela je z izvanredno zgovornostjo pripovedovati.

Isti čas pa je prišel gospod Felibien iz svoje sobe v tastovo pisarno. Med potjo je naletel na Ivano, ogledal si jo je dopadljivo in jo uščipnil v zagorela lica.

XI.

Chanatova pisarna.

Pisarna notarja Chanata je bila v prvem nadstropju njegove hiše in je obsegala dva nizka prostora. Bila je slabo opremljena s črvivimi predali, popacanimi mizami in z nekaj slamnatimi stoli. V prvi sobi je sedel pisar, druga, Chanatovo najsvetejša, ni bila nič lepša od prve, samo, da je imela še star, usnjat naslonjač.

»Tu sem pomnožil jaz svoje premoženje in tu bodeš delal tudi ti, moj ljubi sin,« pravi Chanat.

Felibien prikimava.

»Pusti me, že uredim vse jaz,« nadaljuje notar, »vedel sem spretno voditi svoj čoln, vodil bom tudi tvojega, toda pustiti mi moraš proste roke. Radi tega sem pa vzel tudi tebe za zeta, ker si manj bogat, kakor jaz, zato, da se mi ne boš nikdar vstavljal.«

»O, jaz, tast, pustim vam popolnoma proste roke.«

»To hočem takoj videti.«

»Prosim, dajte me na poskušnjo.«

»Povej mi najprej, koliko je nesla vsako leto pisarna, v kateri si bil do sedaj?«

Prelat Kayser in njegov kompanjon Palese pred poroto v Celovcu.

Kakor smo naznanili na kratko, se vrši pred poroto v Celovcu razprava proti monsignoru Kayserju in njegovemu kompanjonu Palese radi raznih sleparij, katerih sta obdolžena.

Obtožnica se ne ozira skoro nič na polom ključalne zadružne zveze v Celovcu, obsega druge sleparije, kateri sta obdolžena Kayser in Palese.

Moj, moj Weiss, ki bi moral tudi sedeti na tisti klopi, je pred časom pobegnil.

Iz obtožnice posnemo tole:

Prelat Kayser je začel svoje delo z ustanovitvijo sirotišnice v Feldkirchenu. Pod pretvezo, da skrbi za katoliške sirote, je pobiral milodare in to nabiranje je tako uspevalo, da je dobil na mesec po 10.000 K. S temi milodari za sirote si je prelät Kayser kupil več posestev, katera je obdeloval s sirotami, tako da ga delavske moči niso skoro nič veljale. Vzlic lepim dohodkom je l. 1906. pristopil lesotični firmi Palese kot kompanjon. Vložil je 60.000 K, ki mu jih je dal prelät Weiss iz blagajne zadružne zveze, ter si izgovoril 5% obresti, mesečno plačo 400 K in polovico čistega dobička. Firma Palese in Kayser se je spuščala v velike kupčije, denar pa ji je dajal prelät Weiss iz sredstev zadružne zveze. Firma je kupila premogokop Sonnberg za 270.000 K. Denar je posodila Banca Friulana v Gorici. Ker bi se pa podjetje le tedaj obrestovalo, če se investira velik kapital, si je tvrdka od zgoraj omenjene banke izposodila še nadalje vsote. Tako je imela banka končno tirjati 1.100.000 kron. Za poslednjih 400.000 je jamčila zadružna zveza.

L. 1908 je tvrdka sezidala v Feldkirchenu velik hotel in pivovarno. Zgradba hotela je stala 317.711 K, pivovarna pa 497.699 K. Tvrdka je kupila v Tribonu parno žago za 38.000 K.

V tem letu se je začela denarna kriza za tvrdko. Bogate darove za sirotišnico so večinoma porabili za potrebščine tvrdke. Otroci niso dobivali zadosti hrane, stanovanja so bila nezdrava in je morala sanitetna oblast opetovano nastopiti. Družba je morala napeti vse svoje moči, da je pokrivala tekoče izdatke. Še niso bile končane investicije za premogokop, in že je bilo porabljenih 1.500.000 K. Od nižjeavstrijske zadružne centraie je takrat dobila družba 200.000 K posojila. V tistem času je celovška zadružna zveza izposodila tvrdki Palese in Kayser ogromne vsote.

L. 1909 je bila pivovarna dodelana in je dobila sveti naslov: »Antoniusbrauerei«. Delala je pa le z izgubo. Neka celovška banka je posodila 100.000 K, jamčiti pa je moral krški škof. Tudi društvo sv. Jožefa in opat na Tančji gori sta jamčila za nadaljne kredite. Dosedanje poslovanje tvrdke Palese in Kayser se more zaznamovati še za trgovsko dopustno. Kmalu se je pa to delovanje izpremenilo v čisto navadno goljufijo. Na zahtevo msgr. Gabriela Weissa so sklenili z banko Suppan dozdnevno pogodbo. Ta banka je zadružni zvezi otvorila konto-korent za več nego 1.350.000 K. S to vsoto je pa obremenila tudi tvrdko Palese in Kayser. Zadružni zvezi je izdala banka tri kontrolne knjižice po 500.000, 500.000 in 350.000 K. Te takozvane »vložne knjižice« si je pa dala zveza samo v to svrhu izdati, da je mogla goljufati. L. 1909 so ustanovili s pomočjo nekega Wysha angleško delniško družbo in sicer v ta namen, da kupijo rudokop Sonnberg. Akcijski kapital naj bi znašal 6 milijonov frankov in razventega naj bi izdali obligacij na hipoteke za 7 milijonov frankov. Od teh milijonov naj bi dobila 5 milj. Kayser in Palese kot nagrado, 3.900.000 pa ostali posredovalci. Toda tudi to ni šlo. Toda Kayser je bil zelo premeten. Začel je izdajati deleže za obrtna podjetja, ki naj vzdržujejo sirotišnico sv. Antona, in pa vzdružuje o posojilih, katere je obljubil obrestovati s 4% in ki bi bili l. 1912 izžrebani. Ker so klerikalni listi delali veliko reklamo, je dobil okoli 100.000 K.

Med tem je pa msgr. Weiss klerikalno zadružno zvezo popolnoma izmozgal. L. 1910 je bila tvrdka Palese in Kayser tej zvezi dolžna dvanajst milijonov kron.

Ko je marca meseca Kayser zopet napumpal Weissa, mu je ta dal vložno knjižico, glasečo se na 310.000 K. S to navidezno vložno knjižico je tvrdka izvalila od beneške banka popolare 800.000 lir posojila, v Curihu pa 300.000 frankov. 10. septembra 1910 je prišel krah. Tvrdka je napovedala konkurz. Tvrdka ima, kakor je do zdaj dognano, 1.392.464 K aktiv, 5.806.381 kron pa pasiv.

Obtožnica zahteva, naj se Kayser kaznuje zaradi goljufije, katero je zakrivil s tem, ker je z navidezno vložno knjižico glasečo se na 350.000 kron, izvalil iz banke popolare 350.000 K, od Sporra v Curihu pa 300.000 frankov. Obtožnica nadalje zahteva, naj se kaznujeta Kayser in Palese zaradi krivde in zaradi slabega vodstva trgovskih knjig.

Kayser je rekel, da ni nič kriv, ampak se smatra za žrtev političnega hujskanja. Kayser stoji civilno oblečen pred sodnijo. V svojem govoru je omenjal, kako neznansko je ljubil otroke. Premogokop Sonnberg je kupil na prigovarjanje Palesejevo. Pravi, da ni nič goljufal, kajvečemu da je lagal. Vede se pa prav arogantno.

Državni pravnik je izpraševal Kayserja dve uri. Ko ga je vprašal, kje je denar, je Kayser odgovoril, da on tega ne ve, da pa to tudi ni njegova reč, ampak komercialnega vodstva. Ravnatelj je bilo polno: v premogokopu jeden, v hotelu jeden, v pivovarni jeden. Državni pravnik mu je očital, da je živel jako potratno in fino, kar je Kayserja tako razžalilo, da je drž. pravdniku žugal s pestjo.

Palese je priznal kot komercialni voditelj, da se pri kreditnih operacijah ni prav nič spoznal. Seveda je rekel, da on ni bil komercialni vodja ter da o knjigovodstvu ne razume prav nič.

Povedal je, da je imel 1000 K mesečne plače, toliko tudi monsignor Kayser.

Priča dr. Zanetti je posredoval, da je dobila tvrdka od banke popolare na ono dozdnevno vložno knjižico 300.000 K posojila, on je rekel, da je bil prepričan, da je bil denar tudi v resnici naložen. Ravnatelj te banke dr. Zioni in on sta smatrala Kayserja za bogatina in sta mislila, da je bil denar pri zadružni zvezi depozitiran, in da je imel le radi tega težkoče, ker ni mogel denarja dvigniti pred 31. decembrom.

Prokurist tvrdke Maurich je bil tudi prepričan, da je bil denar vložen na ono knjižico. Ta priča je tudi izpovedal, da je v knjigah bila velika zmešnjava.

Senzacija je vzbujala izpoved priče Raucha, ki je posredoval v Curihu, da je tvrdka dobila na ono knjižico 300.000 frankov. Msgr. Kayser je prišel k njemu, da je na knjižico vložil neki fond za sirotišnico v Feldkirchenu. Izrecno mu je Kayser izjavil, da je knjižica njegova last.

Upravičel konkurzne mase dr. Domenik je izpovedal, da je en milijon aktiva in 7 milijonov pasiva. Konkurz je povzročilo društvo sv. Jožefa, ki je zahtevalo, naj se intabulira neki dolg v znesku 200.000 K. Končno se je pa izkazalo, da to društvo sploh ni imelo ničesar tirjati in da je bila ta postavka fingirana, ker je hotela zadružna zveza rešiti, kar bi se moglo še rešiti. O milodarih za sirotišnico je izpovedal, da se je vsako leto vzelo kakih 100.000 K od teh milodarov ter vtaknilo v podjetje. Sploh pa ni bilo nikakih zapisikov.

Tvrdka je sklenila s škofom-Kahnorn pogodbo, vsled katere bi imel škof neke dohodke od premogokopa. Če bi bilo pa podjetje pasivno, tedaj bi moralo podjetje nositi to škodo. Izkazalo se pa je, da je bilo podjetje od avgusta pa do 1. novembra za 27.000 kron pasivno. In teh 27.000 K zahteva škof.

V Ljubljani so imeli depot za pivo, ki je obstojal poldrugo leto. Prodalo se je 780 hektolitrov piva ter izkupilo 23.000 kron. Obratnih stroškov je pa bilo 27.000 K. Bilo je 4000 K deficita. Ravnotako je bilo v Celju in Gorici.

Včeraj so bili zaslišani razni izvedenci, ki so izpovedali neugodno za oba obtoženca. Podgorec je izpovedal obteževalno za pobeglega monsignora Weissa. Zaslišan je bil tudi dr. Brejc.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Na Ljubljano pri Tolminu, bi se bila kmalu pripetila velika nesreča. Pričelo je goreti v podstrešju šole. Neprevidni zidari so vzdali tram pregloboko v dimnik. Tram se je vnel in začel tleti. Od tramu se je ogenj razširil na druge gorljive dele. Ker pa ni imel dovolj zraka, ni mogel izbruhniti z vso silo na dan. Nekateri ljudje so videli, da se je dim valil izpod strešnih opek že ob 11. uri dop., a se niso zanesli, da bi moglo biti kaj hudega. Še le ob 4. uri pop. so začeli sumiti nevarnost. Šli so v podstrešje, a niso mogli skoz vrata radi velikega dima, zato pa so lihteli na streho ter jo odkrili, da so mogli pričetati gasiti. Ko so streho odkrili, je prijeten ogenj vzplapolal z vso silo. Že so obupavali, da je prepozno. Vendar se je posrečilo pogumnim možem, ki so v nevarnosti za svoje življenje nastopili proti ognju in drugim vaščanom, ki so z vodo priskočili na pomoč, da se je v dveh urah napornega dela ogenj ukrotil, še predno je mogel napraviti veliko škode. Čast pa tudi vrim tolminskim gasilcem, ki so prihiteli na pomoč uro daleč. Seveda jim k sreči ni preostalo nič opravila več.

Tu imajo zidarji zopet vzgled, kako jim treba biti opreznim pri vzdavanju tramov v dimnike.

Iz Tolmina. — Prijatelji naše učeče se mladine so priredili v nedeljo, dne 12. t. m. zabaven večer v korist »Dijaški kuhinji« v Gorici. Obširni salon g. župana je bil napolnjen do zadnjega kota. Vrle gg. pevke, kakor tudi domači naš kvartet gosposodov violinistov, vsi so častno rešili svoje naloge. Gmotni uspeh prireditve pa nas je kar presenetil: Dijaška kuhinja dobi 207 K 60 st. Mnogi gospodje so vstopnino preplačali, drugi so poslali znatne svote, ker se niso mogli udeležiti. Srčna hvala vsem!

Iz kobariškega okraja.

Sedlo. — Med otroci do 16. leta starimi razsajajo ošpice, po domače maruskilje, v občini Sedlo v Kobariškem Kotu. Vsled tega je v Sedlu šola zaprta. Podbelo so jo po treh tednih zopet odprli. Boizen je začela Podbelo, in se od tam preselila v Sedlo, Homec in Stanovišča.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Koles, društvo »Danica« v Gorici je priredilo po občnem zboru v nedeljo izlet v Podgoro, katerega se je udeležilo 20 članov. Pri omizju se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda med člani »Danice« K 901. Hvala!

Kolinska tovarna v Ljubljani je poslala družbi sv. Cirila in Metoda velik dar, za kar je dolžnost vseh Slovencev, da kupujejo le Kolinsko cikorkijo z ovitkom D. C. M.

Iz zapadnih Brd. — V nedeljo dne 19. t. m. je darovala vesela družba goriških in briskih Cirilmetodarjev, proslavljajoč Jožefovo na Dobrovem pri gosp. županu Šviligoju 8 K 22 v za C. M. D. Denar se je izročil blagajniku briske C. M. podružnice.

Za odrasle in otroke.

Najodličnejše živilo za odrasle in slabotne v razviku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zadržuje in odstraňuje kakor nobeno drugo sredstvo drisko, bljevanje, črevesni katar itd.

Domače vesti.

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju je razdelilo letos že vsa do sedaj došla darila svojih dobrotnikov, tako, da je bilo primorano v tekočem mesecu vsem prosilcem podpore znižati, mnogim pa celo odbiti.

Prihodnji mesec pa društvo sploh ne bo moglo deliti nobenih podpor, ako društvu ne ostanejo zvesti stari dobrotniki in ne pridejo tudi novi darovalci na pomoč.

Uspešno delovanje društva se razvija iz tega, da je v zadnjih petih mesecih

razdelilo med zares potrebne in pridne dijake nad 5000 kron; sedaj pa žalobog ne more svoje naloge dalje vršiti brez pomoči slovenskega občinstva.

Darove sprejema blagajnik Ivan Lazar, nadrevident juž. žel. v p. Dunaj III. Relsnerstrasse 27.

Promocija. — Danes, dne 21. t. m. je bil promoviran na staroslavni Karlo-Ferdinandovi češki univerzi v Pragi starešina slov. akad. društva »Hirije« g. Rudolf Ravnik koroški rojak, doktorjem prava. Iskreno čestitamo!

Odlikovanji. — Okrajni sodnik in sodni predstojnik v Pulji Spiridion Peručič in okrajni sodnik pri višem deželnem sodišču v Trstu dr. Rudolf baron Rinaldini sta dobila viteški križec Fran Josipovega reda.

Dramatični večer, ki se bo vršil v soboto, dne 25. t. m. v »Trgovskem domu«, obsega sledeče točke: 1. Zajc: Ouvertura k operi »Graničarji, godba; 2. »Maček«, burka v 1 dejanju. Režiser Klavara; 3. Fall: »Mala punčika«, godba; 4. »Pokvarjen svet«, ženski kuplet; 5. Smetana: »Prodana nevesta«, godba; 6. »Raztresenca«, veseloigra v 1 dejanju. Režiser Škrabar in Klavara; 7. Jakl: »Potovanje po Kranjskem«, godba; 8. »Zadnja dva goldinarja«, burka v enem dejanju. Režiser Škrabar. Iz posebne prijaznosti sodeluje g. Klavara iz Tista. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Fotelji K 2; sedeži I.—III. vrste K 1'50, IV.—VIII. vrste K 1—. Sedeži na balkonu K 1'50, sedeži na galeriji K 1—. Stojšča po 60 vin. vin. Dijaki in kandidatnje 40 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi dramatični odsek G. S. M.

Lokalne železnice. Kje pa je naša gorska železnica? — Železniški minister dr. Glombinski je naznanil v parlamentu, da je izročil finančnemu ministerstvu vladno predlogo gledé zgradbe lokalnih železnic, za katere je proračunjena svota 233 milijonov K; 70 je takih železniških črt. Med temi je tudi železnica iz Gorice v Červinjan, ki bo stala 8 milijonov K, ali med temi zaman iščemo tako potrebno gorsko železnico s Sv. Lucije do Kobarida ter do kranjske meje. Tudi na kranjski strani ni ne duha ne sluha o črti Vrhnika-Ildrija.

Kako se je bahal Šusteršič, ker je gasoval za kredit za mornarico v znesku 320 milijonov K. Da bi bili Slovenci vsaj kaj dobili zato! Tako potrebna je Slovenija lokalnih železnic, ali pri 233 milijonih, ki jih izdajo za nove črte, ostaneta Kranjska in Primorska praznih rok.

»Gorica« je nas napadala, ko smo rekli, da kdo vé, kdaj pride na vrsto gorska naša železnica, ker se gradi sedaj mnogo in mnogo manj potrebna iz Gorice v Červinjan. Kako smo imeli prav, se je pokazalo sedaj. Polno lokalnih železnic se zgradi, 233 milijonov bodo stale, ali med temi ni tako potrebne gorske železnice. Bog zna, čez koliko let se stori znova kaj za lokalne železnice, ker najprvo se izvrši sedanji program.

Kaj pravi k temu dr. Gregorčič, ki »gradi« gorsko železnico že od leta 1893. dalje?!

Osebnost. — Policijski poročnik Ivan Putih v Gorici je avanziral za nadporočnika in nadzornika v X. čin. razredu.

Včeraj so pokopali v Gorici asistenta c. kr. drž. železnice, g. Koksa. Pogreba se je udeležilo jako mnogo občinstva, pred vsem železničarjev. Pokojnik, ki je dosegel starost 27 let, je bil priljubljen uradnik.

O pritožbah gledé ljudskega štetja je govoril v proračunskem odseku notranji minister Wickenburg. Priznal je, da se je napravilo pri letošnjem ljudskem štetju toliko napak (bolje: sleparij!), da bo treba pred prihodnjim ljudskim štetjem na podlagi izkušenj temeljito preštudirati, po katerih načelih naj se napravi ljudsko štetje. — Na to moramo reči, da je imela vlada že dovolj časa preštudirati to vprašanje, saj ve, kaj se je godilo pred 10 leti, kako so sleparili Lahi in Nemci s tistim »občevalnim« jezikom. Ali vlada ni storila ničesar; ostala je pri občevalnem jeziku ter se ni nič ozirala na resolucijo državnega zbora, da naj se vrši ljudsko štetje po materinskem jeziku. Ministrove besede so le pesek v oči prizadetim, češ, potrpite za sedaj, bo pa za 10 let bolje! Vlada je izdala odredbe in določila kazni

za prestopke, ali vse to je le na papirju, še ne zmeni se vada za stotere krivice prizadane Slovincem ob ljudskem štetju od strani tujcev tužbam. — Kar se tiče Gorice, nimamo volje čakati zopet 10 let, da takrat nas zopet oslepajo, ampak zahtevamo, da se letos dožene, koliko je v resnici Slovinci v Gorici ter se kaznuje vse one, ki so zolufali pri ljudskem štetju.

Deželni muzej in slovenščina. — V deželnem muzeju, ki se nahaja na Korču, je slovenščina čisto po Pajerjevo potisnjena v kot. Kdor vstopi in hodi po tem muzeju, dobi utis, da je v laškem muzeju ne pa v muzeju dežele Goriško-Gradišanske, v kateri tvorijo večino prebivalstva Slovinci ter bi moral biti temu primerno upoštevan slovenski jezik v vseh deželnih zavodih. Od slovenščine je le še nekaj ostankov iz starih dobrih časov, pri kaki živali so trojezični napisi, darovi n. pr. pa so že lepo po laško napisani. Vsa uprava je seveda laška. — Ko so prenašali muzej na Koren, takrat je bil čas, da bi se bili v deželnem odboru slovenski vrli možje zganili ter zahtevali pravice slovenskega jezika v tej deželni instituciji, ali kdo se bo brigal za take malenkosti! Može S. L. S. piskajo na take pravice slov. jezika, molčijo; če se jih prime za useša, pa zakričijo: a jej, pustite nas, smo v manjšini!

Glasbena Matica iz Ljubljane priredi 25. t. m. velik koncert v Opatiji zvečer ob 9. uri v veliki dvorani hotela Kvarnero.

Pevski zbor »Glasbene Matice«, broječ do 190 pevcev in pevk, bo izvajal hrvaške in slovenske narodne pesni in novejšje moderne izvirne skladbe. Izvajala se bodo dela Adamičeva, Krekova, Ferjančičeva, Aljaževa, Jenkova, Juvančeva in Schwabova. Sodeloval bo orkester kopališke godbe iz Opatije. Udeležniki iz Ljubljane se odpeljejo s posebnim vlakom ob 6. 25 min. zjutraj ter pridejo na Reko ob 11. uri. Udeležniki se nastanijo v raznih hotelih na Reki. Popoldne se priredi vožnja s posebnim po nikom po morju. Zvečer ob 9. uri se v si koncert, za katerega se kaže povsod veliko zanimanje. Po koncertu se vrnejo udeležniki s posebnim parnikom zopet na Reko, kjer prenoče. Dne 26. dopoldne je izlet na Trsat, kjer bo v župni cerkvi sv. maša, popoldne ob 4 pa koncert na Sušaku. Zvečer ob 8 povratek s posebnim vlakom v Ljubljano.

»Jupe culotte« v Gorici. — V nedeljo smo končno videli na ulici ženske v hlačnem krilu, oziroma v hlačah. Dve v hlačnem krilu je poslala na promenado opoldan tvrdka Medved, dve v hlačah pa tvrdka Steimer. Sodba o hlačnem krilu je bila ta: da je decentno ter se tak krog udomači. Učji večine občinstva pa so bile obrnjene na gospodične tvrdke Steimer. Zgodilo se ni nobeni nič, marveč se je obnašalo občinstvo povsem dostojno. Gledali so jih in sodili, drugače so imele popoln mir. Mnenja ženskega sveta so deljena: ene so za hlačno krilo, oziroma hlače, druge odločno proti.

Don Mosettig v Gorici je bil obtožen, da je hujskal šolske otroke proti učiteljem, da jih je baje učil, naj jih napadejo s palicami; vse to na izpoved dveh učencev. Don Pieri iz Stolne cerkve je bil včeraj obsojen na 100 K globe.

Laški klerikaleci imajo zavetišče za otroke. Magistrat je pa proti temu napravil slično občinsko zavetišče. Mosettig je baje rekel proti nekaterim dečkom, katerih ne pustijo mestni očetje v klerikalni »Ricreatorio«, da »zaslužijo učitelji, da se vzame poleno ter da ž njim učiteljem po glavi.«

Kar Pajer hoče.... Ravnatelj dež. umobolnice ni psihiater, vendar je dobil to službo, ker je v sorodstvu s Pajerjem. Pravijo, da mu je deželni odbor nakazal 10.000 K plače in 2000 K stanarine vsako leto, v natečajnem razpisu je bilo določena pa svota 6000 K. Pravijo, da vrši ravnatelj še dalje privatno prakso ter je še vedno primarij pri usmiljenih bratih. Seve v norišnici ne bo imel kaj opraviti! — Kar Pajer hoče.... da bi se njegovi volji kdaj uprli n. pr. hrabri poslanci-odborniki S. L. S., na to še misliti ni, pa če to tudi stane deželo tisočake! Tako je, ker.... »smo v manjšini«.

Pomanjkanje duhovnov sta kriva — »Soča« in »Primorec«. — Iz Vedrijana nam poročajo, da je gospod vikar v svoji

pridigi zaklical, da pomanjkanja duhovnov sta kriva »Soča« in »Primorec«. No, glejte, kako mogočna sta ta naša dva lista. Včasih jih devajo v nič, da ne veljata nič, da se nobeden človek v deželi ne ozira na to, kar pišeta naša dva lista, ali tu se je zopet oglašil vikar, ki je priznal »Soči« in »Primorcu« veliko moč, tako veliko, da sta vzročila celo pomanjkanje duhovnov. Kaj bo, če ta moč še naraste?!

Redarja je napadel Podturnom neki meznar človek. Hotel mu je vzeti sabljo in revolver. Redar se je branil s sabljo. Napadalec je ušel menda nekoliko ranjen.

Padel je 12 letni deček Henrik Šolc, ki se je igral z drugimi učenci, na poti med ulico s Studenca in ulico Luigia. Padel je na kamenje ter se nevarno poškodoval. Prenesi lo so ga v bolnišnico.

Kokoši krađejo neznani tatiči. Obiskali so hišo Drožičevo na Rafutu ter pobrali 5 kokoši in 1 petelina.

Bicikelj je našel na poti v Doberdob voznik Martin Boltar iz Gorice. Bicikelj je iz Puchove tovarne.

Našel se je lovski pes. — Lastnik psa naj se zgleda v Št. Andrežu pri g. županu Lutmanu.

Sokolski vestnik.

Iz Kojškega. — Odsek goriškega Sokola v Kojškem, je imel prvi redni občni zbor dne 12. t. m., katerega se je udeležilo okoli osemdeset oseb, izmed teh šestdeset bratov Sokolov. Izvolil se je novi odbor, kateri obeta, da se bode potezal za proevit Sokola z vso močjo. — Izvoljeni so bili v novi odbor sledeči bratje: Predsednikom br. Anton Jančič, podpredsednikom Feri Ivan, tajnikom Lenardič Josip, blagajnikom Juljan Marcolin, načelnikom Jančič Albin, podnačelnikom Fingar Bogomir, namestnik Jančič Vid, preglednika računov: Peršolja Peter, Humar Ivan.

V veseli družbi kolesarskega društva »Danica« se je nabralo v Podgori za tamkajšnjega Sokola na predlog g. Slamiča 4 K 05 v. Hvala darovalcem!

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Občni zbor »Kmečke posojilnice« v Prvačini se bo vršil dne 2. aprila v hiši št. 16 z dnevnim redom: 1) Poročilo načelstva; 2) odobritev poročila in računskega sklepa za leto 1910, 3) razdelitev čistega dobička, 4) volitev načelstva, 5) volitev nadzorstva, 6) raznoterosti.

Davek na alkohol. — Po prejšnjem ministru Bilinskem zasnovani davek na alkohol se bliža uresničenju. Davek utegne prinesiti državi do 200 milijonov dohodka; v prvi vrsti se ga porabi za mornarico in vojsko.

Natakarji proti napitnini. — Natakarji v Budimpešti niso zadovoljni z napitnino. Hočejo, da se napitnina odpravi pa da se jih pošteno plača; da naj se jim primeren odstotek od vsega dohodka po gostilnah in kavarnah. Imeli so tudi shod, na katerem so razpravljali o tem vprašanju.

Zvišanje kolekovine in pristojbin. — Kolekovine in pristojbine so pri nas mnogo večje nego marsikje drugje. Kolekovina se mogoče uvede pri onih sodnih rečeh, ki so doslej proste kolekovanja, pri nekaterih, ki se kolekujejo, se mogoče zviša. To študirajo sedaj po besedah finančnega ministra, ki predloži o tem v kratkem gotov načrt.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja, da se je vršil 11. redni letni občni zbor preteklo nedeljo ob precejšnji udeležbi. Društvo je imelo 24 sklepčnih odborovih sej. Priredilo je 14 izletov, 3 dirke in veselico. Društvo je imelo K 367'40 dohodkov, K 235'05 izdatkov, čisti preostanek v gotovini znaša K 132'35. Društvo ima skupno imetje v inventarju K 331'20. Skupno stanje društva »Danica« znaša K 463'55. Kakor se razvidi, je društvo v vsakem oziru napredovalo, ter šteje 175 pravih in 29 podpornih članov. Predsednikom je bil izvoljen z vsklikom prejšnji predsednik g. Franc Batjel. V odbor so bili izvoljeni enoglasno vsi prejšnji gg. odborniki: Vinko Valič podpredsednik, Alojzij Schiwitz blagajnik, Leo-

pold Toroš, namestnik, Izidor Namut, tajnik, Karol Kulot, namestnik, Alojzij Slamič, rednik, Ferdinand Lipuš, namestnik, Josip Molar in Anton Černigoj ml. pregledovalca računov. V razsodišče so bili izvoljeni sledeči gg. Andrej Fajt, Gašpar Hvalič, Andrej Zavadlav, Peter Gruden, Ivan Zvanut.

Kol. društvo »Brda« na Dobrovem priredi dne 30. aprila svojo društveno veselico s cestno dirko in pešhojo.

Kol. društvo »Brda« na Dobrovem. — V nedeljo, dne 9. aprila se priredi prvi društveni izlet, kar naj blagovolijo vzeti člani na znanje. Podrobnosti se objavijo pravočasno. — Opozarja se pri tem, da kdor še ni ponovil legitimacije za prekočenje meje, naj stori to čim prej. Zglasij naj se pri društvenem tajniku g. Viljemu Štiljoju na Dobrovem. Zdravo!

Politični pregled.

Vproračunskem odseku včeraj je poročevalec Schmid predlagal na navtični akademiji v Trstu nemške paralele. Stanek je poročal o tem, da se veliko stori za nemško ljudsko šolstvo v Primorju, posebno v Trstu in Puli.

Italijansko ministerstvo Luzzatti je odstopilo, ker je v odseku za reformo volilnega reda glasovalo nekaj poslancev, ki drugače podpirajo vladu, proti predlogu odseka, torej proti predlogu vlade. Ustavnost umejo drugje drugače, kot jo umejo Binerthi v Avstriji.

Prva poslanka na Norveškem. — Iz Kristijanije poročajo: 17. t. m. je prišla k seji Stortinga prvič gospodična Ana Røgsdal, ki je izvoljena za poslanko. Pri seji je bilo navzočega mnogo občinstva posebno žensk. Predsednik je v toplih besedah pozdravil prvega ženskega parlamentarca. Vsi poslanci so poslušali stoje njegov govor. Predsednik je naglašal, da se sedaj še križajo mnenja o nalogi in poklicu žene, ali prihodnost pokaže, da je sodelovanje žene v zakonodaji koristno za narod in državo. (Živo odobravanje). Tudi ministerski predsednik v krogu ministrov je pozdravil v izbranih besedah g.čno Røgsdal. Ta je dobila z raznih strani brojavne pozdrave ter mnogo šopkov cvetja.

Srečna Romunja. — Pri otvoritvi parlamenta 20. t. m. je rekel kralj v svojem prestolnem govoru, da so državne finance tako ugodne, da bo mogoče izvesti razne reforme.

Španija in Vatikan. — Vatikan zahteva, da se španska vlada domeni s kurijo, predno predloži parlamentu zakonski načrt o verskih družbah. Canalejas pa predloži načrt parlamentu, kakor je že naznanil, ne da bi za to poprej poprašal Vatikan.

Spor med Rusijo in Kitajsko. — Spor se ni poravnal. Zadnja nota ruske vlade, ki se nastanja na določbe pogodbe iz leta 1882., je razburila Kitajce. Članj najvišjega sveta so zborovali opravljeni v žalnih oblekah. Nameravajo izdati manifest na ljudstvo s pozivom, da reši domovino. Princ-regent je rekel, da naj bi najvišji svet odklonil rusko noto, ako je Kitajska pripravljena na vojno. Svet mu je povedal, da ni pripravljena. Princ-regent je radi tega omedlel.

Pred cesarsko palačo v Pekingu se zbirajo množice, ki zahtevajo, naj skliče vlada ljudski zastop, da se izreče za vojno z Rusijo.

Uprava ruskih železnic je zaplenila 7 vagonov polnih pušk in municije, določenih v Zizikar, Kitajska se je udala.

Veleizdajniški proces v Dalmaciji? — »Hrvatska kruna« piše: »Državni višji pravdnik Cipicco se je povrnil z Dunaja. Njegov brzojavni poklic na Dunaj je dal povoda različnim glasovom in kombinacijam. To tajinstvenost je povečalo tudi dolgo bivanje namestnikovo na Dunaju.

katera, skrbi za zdravo kožo in hoče izbiti se peg ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt, se umiva lo z

Dama, ujinim mlečnim milom (znamka konjček) tvrdke Bergmann & drug Teschen na Kibi. Komad po 30 rin. se dobijo vseh lekarnah, mirodinah in prodajalnah parfumov.

Nekateri vidijo, že drugi veleizdajniški proces proti Srbom in to proti onim v Dubrovniku; država ima baje v rokah silen material, ki obtežuje nekatere dubrovniške Srbe. Ta proces je naznanil tudi sam »Dubrovnik« pred 3 ali 4 meseci. — Drugi glasovi pravijo, da je bilo bivanje višjega državnega pravdnika na Dunaju v zvezi s procesom, uvedenim v Dubrovniku proti nekaterim Hrvatim radi demonstracij v Oružu proti mornarjem iz Italije. Oni Hrvati so bili obsojeni, oni Italijani pa so žalili ob oni priliki Avstrijo in našega vladarja pa jih niso prijeli. — Največ pa se misli na nov »veleizdajniški proces«.

Razne vesti.

Svedrovci v Trstu. — Tvrdka Atilij Depaul, izdelovateljica likerja, ima svoje skladišče in pisarno na nabrežju Pescatori štev. 6. Ko so v soboto zjutraj uslužbenci odpirali vrata skladišča, so videli, da so že odprta. Vstopili so; tu je bil strašen nered. Blagajna pa je bila prevrtna na zgornji strani; tatovi so odnesli 500 K v bankovcih, vrednostne papirje so pustili v miru.

Odprli pa so tudi nekoliko steklenic marsale, konjaka in finega šampanjca ter si privoščili dobro kapljico.

Roparski napad v Trstu. — Sinoči je napadel natakarija Kokelina v ulici Crosa neki neznanec, udaril ga je po glavi, ga omamil ter mu preiskal žepa. Napadalec so prijeli. Imenuje se Iv. Kerson iz Trsta.

Dva zrakoplovca ponesrečila. — Balon »Düsseldorff«, ki se je dvignil v Krefeldu, je vrgel veter v jezero. Voditelj balona je utonil, spremljevalec je ranjen. (Dalje na četrti strani.)

Kaj predstavlja Benjamin v izložbi tvrdke J. Medved

Zadnja moda v oblekah za gospode — toliko v kroju kakor v barvah blaga

Obleke Benjamin so v velikanški izbiri in raznih cen.

Vsak, ki si namerava nabaviti za pomlad obleko, naj si prej ogleda obleko Benjamin v trgovini

J. MEDVED GORICA.

Proda se mlin na 5 tečajev

in za ječmen. Isli se nahaja v Rihemberku za gradom.

Natančneje se izve pri lastniku v Gorici, Via Aquileja št. 8.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M.!

Ljudsko štetje v Švici. — Nemški kantoni štejejo po zadnjem ljudskem štetju 2.591.574 prebivalcev; francoski kantoni 867.310; laški 277.801. Nemški kantoni so narasli tekom 10 let za 13.20%; francoski za 10.80%; laški za 14.20%. Na km² pride v nemških kantoni 129 oseb, v francoskih 77, v laških 28.

Ljudsko štetje na Španskem. — Španija šteje prebivalstva 19.503.068. Pred 10 leti ga je bilo 18.607.000. Madrid šteje prebivalstva 845.405. Na kvadratni kilometer pride na Španskem 39 oseb.

»Mesečen« vojak. — V Bukarešti služi vojak Jurij Aleksandrescu. Vsako noč, ko odbije polnoči, se vzdigne s postelje ter se vspne na streho vojašnice in koraka potem po strehah okoli do ranega jutra. Poskusilo se je vse mogoče, da bi se moža ozdravilo, pa vse zaman. Imeli so ga v bolnišnicah ali tudi tam se je znal izviči neopažen, da je šel na svoj običajni ponočni sprehod po strehah. Okoli vojašnice se zbira ponoči vse polno ljudi, da gledajo »mesečnega« vojaka.

Ob krenanju angleškega kralja bo počivalo vse delo. — Kronanje angleškega kralja Jurija se bo vršilo 22. junija. Ta dan pade na četrtek. Narodni prazniki bodo od 22. do včetega 25. junija. Tačas bo počivalo vse delo po angleških deželah, prodajalne, tovarne bodo zaprte, šole bodo imele počitnice, pošta se bo razdeljevala samo enkrat na dan.

Dvoboj na Korsiki. — V igri sta se sprla v Sarteni dva kmeta ter pozvala drug drugega na dvoboj s samokresi. Streljala sta tako divje in toliko časa, da sta obležala oba mrtva. Kaj stori strastna igra!

Otrok in revolver. — 14 letni Gustav Whirheim na Reki se je igral z Browning-revolverjem. Kar nakrat se mu sproži in kroglica mu obtiči v trebuhu. Umira-jočega so prenesli v bolnišnico.

V Afriko po življenski eliksir! — Neki A. E. Waite piše v »Occult Review«, da je neka gospa, njegova prijateljica dobila v posest formulo »življenskega eliksirja«. Zapustil jej je to formulo neki gospod, ki je ponesrečil ter moral umreti. Tega je vse občudovalo zbog lepote in večne mladosti. Sestavni deli tega eliksirja, neke trave, ki se jih mora nabrati ob določenem času, se dobijo samo na nekih skoro nepristopnih bregovih Afrike. Gospa je odšla v Afriko ter po velikih težavah in trudapolnem iskanju našla one trave. Ko se je vrnila domov, je poskusila eliksir najprvo na sebi. Lice in telo se jej je pomladilo, dobila je polne lepe črne lase. Potem je ponudila eliksir nekim svojim prijateljem. Neki stari gospod, katerega so kosti bolele, da je mislil le na smrt, je mogel po zavžitju eliksirja iti na lov v Afriko..... Škoda le, da list ne pove naslova one dame!

Slovenci v Celovcu. — V Celovcu so našli samo 554 Slovencev. Priglasilo pa je slovenski občevalni jezik nad 10000 oseb, ali na magistratu so jih požrlj kar na tisoče ter izkazali samo 554. Vlada lepo molči k tej nemški slepariji.

Gimnazijskega ravnatelja je ustrelil poljski dijak Wrzesniewski, učenec 8. razreda na gimnaziji v Kielcih. Ravnatelj se imenuje Atanazijev. Dijak je bil član tajne zveze poljskih maščevalcev.

Kako obsojajo slovaške liste na Ogrskem. — Slovaški list »Slovenski Tizdjenik« je imel zopet posla s sodnijo. Lani je priobčil članek, v katerem je povedal, kako samooblastno postopa neki uradnik Julij Filberger v Tiroluki v Nitranski županiji. Uradnik je tožil in dopisnik je prišel pred poroto v Budimpešti. Sodnija niti ni dovolila dokaza resnice, porotniki pa so poslušali zvesto madžarskega uradnika, ki je rekel, da v narodnostih krajih ni treba uradniku, da se drži postave, marveč treba mu je četudi proti postavi varovati madžarsko-narodne interese. Porotniki so obsodili dopisnika Gustava Valaška na 2 meseca zapora in 400 K globe.

Ivan Maroni - Gorica

ulica Ariosto Mattioli

goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa.

Izvršuje raznovrstna olupševalna dela pri stavbah, bodisi iz cementa ali iz ponarejenega kamna. — Elegantne kopalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.

Sprejme se kakoršnokoli delo.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„ILUSTROVANI TEDNIK“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrt letno le 1.80 K. Zahlevajte ga povsod!

Naročite ga in inserirajte v njem!
NASLOV: Ilustrovani tednik, Ljubljana.

Bil pesnik mlad je, plavalas, je hotel priti na Parnas, a s čevlji težkimi ni šlo, za tako pot so le

„OHO!“

Štev. 507.

Oklic zniževalne dražbe.

Dne 26. t. m. od 3. do 5. ure popoldne se v obč. uradu v Kojskem odda gradba - poprava obč. pokopališča v Šmartnem, župnišča v Kozani in cerkve sv. Križa v Kojskem.

Pogoji, načrti in stroškovniki so v obč. uradu v Kojskem na vpogled. Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti 5% varščine.

Županstvo Kojsko

župan:

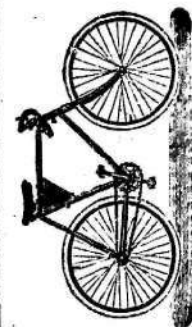
Obljubek i. r.

Stojte!

Kdo ne pozna trvdke

Stojte!

Kerševani & Čuk
na Stalnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI štev. 97

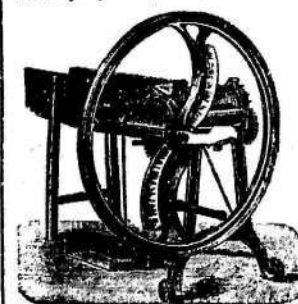

Vsakdo pozna to trvdko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljši, najcenejši, najtrpežnejši in najlažji, ter delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se priljubili vsem šiviljam, krojačem in drugim. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„ORIGINAL VICTORIA“ šivalne stroje. Trvdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original-Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta trvdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamoreznice, stiskalnice, drozgalice (stroje za masenje grozdja, pluga, brane itd. itd.)

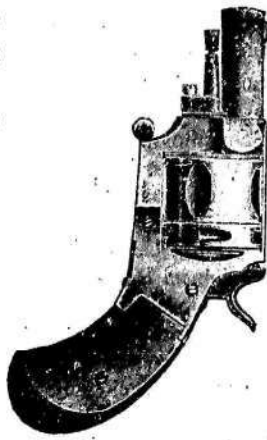
Nadalje prodaja najboljša dvokolesa bela, rdeča itd. z znamko

KERŠEVANI & ČUK,
ki jih sama izdeluje. Puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Velika izber gramofonov. Daje na obroke.

CENIKI

— se razpošiljajo zastoj. —

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrugnikov 1891 z deleži v znesku 85.374 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661.17. Posojila: 1.643.638.—. — Rezervni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš: 354.416.72.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole — Koza s solncem.** Poskusite in sodite! Svoji k svojim!